

Ishonch

Gazeta
1991-yil
21-martdan
chiqa boshlagan

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining nashri • 2014-yil 6-fevral, payshanba № 17 (3366)

Ижтимоий соҳани ривожлантириш, иш жойларини шакллантириш ва аҳоли бандлиги, уй-жойлар қуриш ва аҳоли пунктларини ободонлаштириш, таълим-тарбия жараёнлари ва соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ этиш ва такомиллаштириш доимо эътиборимиз марказида бўлиб келган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.
Ислом КАРИМОВ

Конференция

Кеча Тошкент шаҳар касба уюшма ташкилотлари бирлашмасининг навбатдан ташқари VI конференцияси бўлиб ўтди. Унда касба уюшма фаоллари, делегатлар ҳамда ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштирок этди. Конференцияни бирлашма кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Нуршод Гиёсов олиб борди.

Таҳлил ва галдаги вазифалар

Бирлашма кенгаши раиси ўринбосари Бахтиёр Ҳамидов кун тартибидagi биринчи масала — Тошкент шаҳар касба уюшма ташкилотлари бирлашмасининг 2010 йилда бўлиб ўтган V конференциясидан кейинги фаолияти ва келгусидаги вазифалари ҳақида тўхталиб ўтди.

Таъкидланганидек, Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг V Курултойидан сўнг ўтган вақт давомида пойтахт касба уюшмалари фаолиятида сезиларли ижобий ўзгаришлар юз берди. Айниқса, такомиллашув жараёни натижасида бошланғич ташкилотлар имконияти кенгайди. Шунингдек, Бош келишув асосида Тошкент шаҳар ҳокимлиги, бирлашма кенгаши ҳамда Савдо-саноат палатаси шаҳар бошқармаси ўртасида тузилган Келишув фаолиятида янги истиқболларни белгилаб берди. Хозирда ҳудуддаги меҳнат жамоаларида 3166 та жамоа шартномаси тузилди, улар орқали 372 мингдан зиёд ходимлар манфаати қамраб олинган.

Ижтимоий шериклик ҳам катта аҳамият қаратилди. Жумладан, 2010-2013 йилларда бирлашма кенгаши билан Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси, шаҳар Хотин-қизлар кўмитаси, Маънавият тарғибот маркази, «Нуроний», «Маҳалла» жамғармалари, «Камолот» ЕИХ шаҳар кенгаши, Савдо-саноат палатаси шаҳар бошқармаси, Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамияти, Маданият ва спорт ишлари бош бошқармаси ва қатор жамоат ташкилотлари ўртасида қўшма қарорлар қабул қилиниб, ҳамкорлик асосида фаолият олиб борилди.

Тадбир

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси маҳалла фаолларининг оила барпо бўлишидаги ўрни ва масъулигини кучайтириш мақсадида Юнусобод туманидаги Фирдавсий маҳалласида «Бир соғлом оила бунёд бўлгунча...» мавзусида тадбир ташкил этди. Унда ёш оилалар, оила қуриш ёшидаги йигит-қизлар, психологлар, ички ишлар органи, маҳалла ва бошқа масъул ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Соғлом оила бунёд бўлгунча...

Ушбу маҳаллада 2060 оила истиқомат қилиб, уларнинг 35 таси бўлтур оила қурган ёшлар. 9013 нафар аҳолининг 5410 нафари аёллардир. Утган йили таъсирчан савб-ҳаракатлар туфайли маҳаллада 4 та ажримнинг олди олинди.

Соғлом оила бунёд бўлишида жамиятдаги фаолларнинг ўрни катта. Улар оилалар дарз кетмаслиги учун ҳам масъулдирлар. Маҳаллада ҳар бир кун йўналиши белгиланган. Мисол учун, душанба маҳалла болалари ўқийдиган мактабда олиб бориладиган ишлар кунни ҳисобланади. Маҳалла фаоллари томонидан ўқувчиларга ахлоқ ва одоб, оиланинг ҳуқуқий асослари, муносабатлар психологияси ўргатилиб, эрта турмуш қуриш асослари тушунирилади. Сешанба уйланиш ёшидаги ўғиллари бор оилалар билан ишлаш кунини. Чоршанба маҳалладаги ёш оилалар билан ишлаш кунини деб белгиланган. Бундан мақсад, эр-хотин ўртасидаги муносабат психологияси, оила одобини, оила иқтисоди, авлодлар орасидаги муносабатни мустаҳкамлашдир. Пайшанба маҳалладаги «Ораста қизлар давраси» билан ишлаш кунини бўлиб, ушбу кунда режа асосида сахна кўринишлари намойиш этилади. Мутахассислар томонидан соғлом турмуш тарзига оид давра суҳбатлари ташкил этилади. Жума «Намунали қайноналар», шанба «Намунали қайноналар» суҳбати ўтадиган кун бўлса, якшанба никоҳ ёшидаги қизлари бор оилалар билан ишлаш кунидир. Мақсад аниқ, яъни қизларга оила қуриш масъулияти, рўзгор ўғитлари, қайнона, қайнона билан муносабатлар психологияси, сабр-қаноат масалалари ҳақида керакли тавсиялар беришдан иборат.

Тадбирда маҳалларнинг ички гуруҳи аъзолари томонидан амалга оширилган ишлар таҳлил қилиниб, келгуси режалар белгилаб олинди. Шунингдек, мактабларда олиб бориладиган маънавий ишлар, эрта турмушнинг олдини олиш каби мавзуларда сахна кўринишлари ва слайдлар намойиш этилади.

Тадбирда Бош вазир ўринбосари, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси Э.Боситхонова қатнашди.

Ўз мухбиримиз

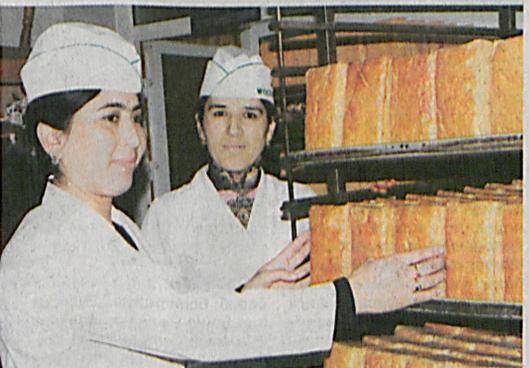
Касба уюшмалари ва нодавлат сектор

Шиддат билан илдамлаётган тезкор замон касба уюшмалари олдида янги-янги вазифаларни қўймоқда. Мазкур ташкилот демократик кадриятлар, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишининг муҳим бўлишига айланмоқда, фуқароларнинг ўз салоҳиятларини рўйбга чиқариши, ижтимоий фаоллиги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш учун шароит яратмоқда, жамиятда манфаатлар мувозанатини таъминлашга қўмаклашмоқда. Ходимларнинг гамҳўри ва таянчига айланган касба уюшмаларига нодавлат секторда ҳам эҳтиёж катта. Зеро, Меҳнат кодексининг 16-моддасида таъкидланганидек, ходим «касба уюшмаларига ҳамда ходимлар ва меҳнат жамоаларининг манфаатларини ифода этувчи бошқа ташкилотларга бирлашиш» ҳуқуқига эга.

Касба уюшмалари тузишнинг илтифатлигини рўқач қилиб, ходимларнинг вакиллик органини тузишни пайсалга солаётган ташкилот раҳбарлари ҳам, афсуски, йўқ эмас. Қонунаш улар ҳақ. Аммо «ҳақ»лигини исботлашга уринаётганларнинг аксарияти ишчи учун етарли шароит яратишга ёхуд меҳнат қонуничилигига тўлиқ амал қилишга пажна ортидан қарашмоқда. МКнинг 9-моддасига биноан касба уюшмаси «Меҳнат тўғрисидаги қонуни ҳужжатларига ва меҳнатни муҳофаза қилиш қондаларига риоя этилишини текшириш ва назорат қилишни» амалга оширади. Мазкур ташкилотнинг йўқлиги аниқ шу масалада ходимлар ҳуқуқини тўлиқ амалга ошириш жараёнини секинлаштиради. Демократияга асосланган жамиятга эса бундай ҳолат умуман мос тушмайди. Буни инобатга олган ҳолда касба уюшмаларининг мавжуд тузилмалари тизимли равишда иш олиб бормоқда. Нодавлат сектор-

да касба уюшма ташкилотларининг кўпайиб бораётгани мазкур жараён маъсулидир. УзқуФКнинг 2014 йил 22 январдаги Раёсат йиғилишида Наманган вилоятида бу борада амалга оширилаётган ишлар эътироф этилди. Бу ҳақда вилоят касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси раиси Зулайхо Маҳкамова қуйидагиларни сўзлаб берди:

Ҳаққоний баҳо аъзолар томонидан берилади

«Қайси секторда бўлмасин, меҳнат қилаётган ҳар бир юртдошимизнинг манфаатларини ифода этишга ўзимизни бурчи деб билмоғимиз шарт. Кейинги йилларда фаолиятимизга кенгрок тус берилишининг ҳам ўзига хос сабаби бор. Жумладан, нодавлат ташкилотларда ишловчиларни аъзоликка жалб этиш орқали нафақат нуфузимизни оширишга, балки минг-минглаб юртдошларимизга намунали меҳнат шароити, ижтимоий муҳофаза, қонун доирасидаги ҳуқуқларидан фойдаланиш имконини ҳам яратаятирмиз.

— Утган йил яқунларига кўра вилоятдаги 1784 та ташкилотда ишловчи 18 646 нафар ходим касба уюшма аъзоллигига олинди. Бу кўрсаткич, албатта, ўзига хос таърихга, қатъийлик талаб этди. Жараённи ташкиллаштириш қай тарзда амалга оширилди?

— Федерация Кенгаши Раёсатининг 2013 йил 4 сентябрдаги қарори ижросини таъминлаш мақсадида бирлашма томонидан вилоят статистика бошқармасидан йилларда фаолиятини бошлаган нодавлат сектор корхоналари рўйхати олинди.

(Давоми 2-саҳифада).

Ёшлар корхонаси

Қашқадарё вилояти Шахрисабз туманида фаолият кўрсатаётган «Cotton road» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси филиалида турли ёшдаги аёллар, эркеклар ва болалар учун йиғирма турда трикотаж буюмлар ишлаб чиқарилмоқда.

Ўтган йили истеъмол бозорига 1,4 миллиард сўмлик маҳсулот етказиб берган корхона замонавий технологиялар билан жиҳозланган. Бу ерда меҳнат қилаётган 34 ишчининг асосий қисмини касб-ҳунар коллежи битирган ёшлар ташкил этди.

Суратда: ишчи Гулжаҳон Тошева.

Жамшид НОРҚОБИЛОВ (Ўза) олган сурат

Экология

Хоразм вилоят касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси ва Экоҳаракат вилоят бўлини маси ҳамкорлигида «Экологик муаммоларни ҳал этишда ННТларнинг ўрни» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Вилоят КУТБ кенгаши раиси ўринбосари Камолжон Бежнов давра суҳбатини очар экан, иштирокчилар эътиборини мамлакатимизда экологик муаммоларни бартараф этиш, бу борада амалга оширилаётган ишлар ва ечимини кутаятган масалаларга қаратди.

Биргаликда ҳал этамиз

Айни пайтда вилоятда 400 га яқин ННТ фаолият кўрсатмоқда. Улар аҳолининг экологик маданиятини юксалтириш, айниқса, ёш авлод қалбида она табиатга меҳр уйғотиш, атропо-муҳит ифлосланишининг олдини олишга қаратилган лойиҳаларни амалга ошириш орқали муаммолар ечимига ўз улушини қўшишлари мумкин. Бу борада касба уюшмалари томонидан «Қўчат экиш савобидир» широри остида амалга оширилаётган акциялар, томирқалардан самарали фойдаланиш, озик-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасида қўрилаётган чора-тадбирлар муҳим аҳамият касб этмоқда.

Давра суҳбатига «Олима» аёллар уюшмаси вилоят бўлими раҳбари М.Искандарова, ФЖШМҚМИ Хоразм вилоят ҳудудий бўлини маси бош мутахассиси Ф.Сапаев мавжуд экологик ҳолатни сақлаш ва эко-муаммоларни ҳал этишни ҳар томонлама такомиллаштириш учун жамоатчилик, айниқса, ёшлар ўртасида тарғибот ишларини кучайтириш мақсада мувофиқлигини таъкидлаб ўтди.

Тадбир иштирокчилари кун тартибидagi масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Муҳаббат ТУРАБОЕВА, «Ishonch» мухбири

Давра суҳбати

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси Кенгаши ташаббуси билан «Меҳнат соҳасидаги муҳим аҳамиятга молик масалалар» мавзусидаги давра суҳбатлари жойларда изчиллик билан давом эттириляпти. Навоий вилоят касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси ва Навбахор туман ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган давра суҳбатиди тизим фаоллари билан бир қаторда иш берувчилар ҳам қатнашди.

Муаммога ечим топилади

— Кейинги йилларда Касба уюшмалари Федерацияси Кенгаши томонидан меҳнат-кашлар манфаатини улуғловчи ўнлаб ташаббус ва фойдал олга сурилмоқда, — дейди бирлашма раиси ўринбосари Шухрат Ҳалилов. — «Катта ҳаётга — касба уюшмалари билан», «Саховат» ва «Муруват» уйлари ёшлар эътиборида» акциялари доирасида ўтказилган тадбирлар қанчадан-қанча оилаларга хушнудлик олиб кирди. «Касба уюшмалари — болаларга», «Касба уюшмалари — фахрийларга», «Ҳар бир инсон меҳр ва эътибор оғушида» каби тадбирлар ҳам вилоятнинг барча ҳудудларида оммавий тарзда ташкил этилди. Давра суҳбатиди шунга гувоҳ бўляптимизки, жойларда касба уюшмалари ва маъмурий ўртасида ҳамкорлик қучаймоқда.

Хайрнисо Ёдгорова, Навбахор туманидаги 16-мактаб директори:

— Бугунги тадбир Касба уюшмалари ҳақидаги қарашимни тубдан ўзгартирди. Манфаатларимиз ҳар соҳада қатъий ҳимояланаётгани, шундай халқчил, жонқур ташкилот мавжудлиги ҳар жиҳатдан эътиборга сазовор.

Эътибор қилган бўлсангиз, нақд пул тақчиллиги аста-секин ўз ечимини топаётди. Бу пластик қарточкалардан фойдаланиш қулайлиги охиш бораятгани туфайлидир. Йиғилиш асноси бунга яна бир қарра ишонч ҳосил қилдик. Шунингдек, туман газ таъминоти ва истеъмолчилар ўртасидаги айрим тушуновчиликларга аниқлик киритишда ҳам касба уюшмаларининг аралашуви зарурга ўхшайди.

(Давоми 2-саҳифада).

Ижтимоий шериклик асосида

Аъзолар манфаатини ҳимоя қилиш, уларни қўллаб-қувватлаш фаолиятининг асосини ташкил этади. Бунда ижтимоий шериклик тамойиллари муҳим аҳамиятга эга бўлиб, Хоразм вилоят ҳокимлиги, вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси ҳамда Савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича қабул қилинган минтақавий келишув, шунингдек, вилоят миқёсида 3 та, туман, шаҳар миқёсида 11 та тармоқ келишуви, 6936 та корхона, ташкилот, муассасаларда имзоланган жамоа шартномалари барча масалаларни ҳал қилишда жуда кўл келаётди. Улар орқали 245569 нафар ходим жамоа шартномалари билан қамраб олинган.

Куннинг муҳим масаласи

Вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси Истеъмоличлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари ҳудудий бирлашмаси, шунингдек, вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси билан ҳамкорликда тузилган 2013-2014 йиллар учун ўқшма тадбирлар режаси асосида қатор ишларни амалга оширмоқда. Бир қанча жамоат ташкилотлари билан ўқшма қарорлар қабул қилинган бўлиб, кейинги йилларда анъанага айланган давлат ва нодавлат ташкилотлар вакиллари иштирокида ўтказиб келинаётган «Меҳнат соҳасидаги муҳим аҳамиятга молик масалалар» мавзусидаги давра суҳбатлари ижтимоий шерикликни ривожлантиришга салмоқли ҳисса бўлиб кўшилмоқда.

Бўлимимиз томонидан корхона, ташкилотларда ходимларга иш ҳақининг вақтида тўланиши назорати бўйича мониторинг ўрнатилган. Вилоят статистика бошқармасидан олинган маълумотлар билан касаба уюшма органлари маълумотларининг солиштирма таҳлили мунтазам олиб борилмоқда. Бирлашма томонидан иш бевузиларга 2 та талабнома кўйилди ҳамда 6 марта кўнати йиғилишида муҳокама қилинди. Кўрилган чоралар натижасида иш ҳақидан муддат ўтган қарздорлик кескин камайди.

Аҳоли бандлигини таъминлаш дастури асосида жойларда янги иш ўринларининг ҳақиқатан ҳам яратилгани бўйича ўтказилаётган мониторинг ўз самарасини бермоқда. Хозирда 130 та корхона ва ташкилотда 1490 нафар касаначи меҳнат мониторинг қилинмоқда. Жумладан, Агросаноат мажмуи, Истеъмоличлар ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ҳамда Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмалари тасарруфидаги корхона ва ташкилотлардаги касаначилар билан тузилган меҳнат шартномалари натижаси ўлароқ, буюртма ва иш ҳақи вақтида бериб берилапти.

Президентимизнинг «2011-2015 йилларда ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилишни янада кучайтириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорининг ижросига жиддий эътибор қаратилмоқда. Бирлашма томонидан Наврўз байрами, Хотира ва қадрлаш кўни ҳамда Рамазон ҳайити муносабати билан меҳнат фахрийси ва иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига моддий ёрдам кўрсатилди. Халқаро ногиронлар кўни арафасида 215 нафар кишига совғалар улашилди.

«Обод турмуш йили» Давлат дастури доирасида жамоа келишуви ва шартномалари орқали 5881 нафардан зиёд кам таъминланган оила вакиллари, 2 ёшдан 3 ёшгача бўлган фарзанд тарбияси билан машғул 488 нафар аёлга моддий ёрдам кўрсатилди. Шунингдек, олий ўқув юртиларида шартнома асосида тахсил олаётган 110 нафар талаба йиллик ўқш тўловининг бир қисми корхоналар ҳисобидан қўллаб берилди. Кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилалар фарзандлари учун ўқув қуроллари, дарсликлар харид қилиш учун 2900 оиллага корхоналар ҳисобидан маблағ ажратилди. Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган, узок муддат фойдаланиладиган товарлар, шунингдек, уй-жой қурилиши учун 87 оиллага фойсиз кредитлар тақдим этилди.

Касб-хунар коллежларининг 2012-2013 ўқув йили битирувчиларидан 805 нафарига касаба уюшма маблағи ҳисобидан амалиёт ўташ даврида энг кам иш ҳақининг 20 фоизи миқдорига, коллежларни битириб ишга жойлашган ёшларнинг 378 нафарига энг кам ойлик иш ҳақининг 50 фоизи миқдорига моддий ёрдам кўрсатилди. 2012-2013 ўқув йилида касб-хунар коллежларини битириб, ишга жойлашган ёшларнинг кўнчилигини таъминлаш бўйича ҳам мониторинг олиб борилмоқда. Касаба уюшмалари Бўш иш ўринлар ярмаркалари ўтказишда фаол иштирок этиб келмоқда.

«Соғлом бола йили» касаба уюшма ташкилотлари зиммасига улкан масъулият юклатди. Зеро, ижтимоий ҳимояланган оиллада фарзандлари соғлом туғилиб, соғлом voyга етади. Демак, галдаги вазифа бу борадаги ишларни янада кучайтиришдан иборат.

Нигора ПОЛВОНОВА,

Хоразм вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудири

Муаммога ечим топилади

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Азамат Мантиев, Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси туман кенгаши раиси:

— Тадбир давомида ҳали ишга солинмаган ички имкониятларимиз ҳақида ҳам гап кетди. Тан олиб айтганим бўлса, туманимиздаги айрим фермер ҳўжалиқларида янги ишга қабул қилинган ишчиларни аъзоликка жалб қилиш ниятига етказилмаган. Айрим мавсумий ишлайдиганларга меҳнат дафтарида оқилмагани ҳам ҳақиқат. Бахори юмшлар бошлангунча қадар барча фермер ҳўжалиқлари иш юритувини ҳамкорлик асосида ўрганиб чиқиш, бу нуқсонларни бартираф этиш ниятидамиз. Томорқадан унумли фойдаланишни тарғиб этиш борасида ҳам кўмаклашишга ҳаракат қиламиз.

Раъно Исматова, Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси туман кенгаши раиси:

— Тизимда олиб борилаётган тақомиллашув жараёни ҳар соҳада ўзини оқламақда. Бошланғич ташкилотлар молиявий имкониятнинг ошиши турли тадбирлар уюштириш, кам таъминланган оила аъзоларини моддий қўллаб-қувватлаш ишларида кўл келаётди. Утган йил давомида аъзоларимиздан бир гуруҳи Тошкентда бўлиб қайтди. Самарқанд шаҳри бўйлаб икки марта ташкил этилган саёҳатдан ҳам соҳа ходимларимиз мамнун. Муҳими, бугунги тадбирда олдимизда турган устувор масалалар бир талай эканини англаб етдик.

Давра суҳбати давомида билдирилган тақдиф ва муаммолар ечими хусусида аниқ тадбирлар белгилаб олинди.

Мансур АЛОВУДИНОВ,
«Ishonch» мухбири

Касаба уюшмалари бир-бирини тушуниб ишлаш меҳнат

бир-бирини тушуниб ишлаш меҳнат

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Туман ва шаҳарлар кесимида олинган ушбу рўйхат таҳлил этилиб, тармоқлар кесимида қайта ишланди ҳамда ушбу корхона ва ташкилотларда касаба уюшмаси ташкилотларини тузиш учун туман (шаҳар) мувофиқлаштирувчи кенгашларига тақдим этилди.

Мақсад сари муҳим қадим сифатида вилоят солиқ бошқармасидан ижтимоий суғурта маблағларини тўлаётган корхона ва ташкилотлар рўйхати олиниб, касаба уюшмаси тузилган корхона ва ташкилотлар рўйхати билан таққосланди. Натижда, касаба уюшмаси тузилмаган корхона ва ташкилотлар рўйхати шакллантирилиб, уларни касаба уюшмасига жалб этиш ишларини олиб бориш учун масъул ташкилотчилар ва туман (шаҳар) кенгашларига йўланди.

Мазкур йўналишда амалга оширилаётган ишлар Бирлашма кенгаши раёсати томонидан 2013 йилнинг ярим йиллик ва тўққиз ойлик ақналари бўйича ўтказилган йиғилишларда муҳокама этилди.

Шунингдек, 2013 йилнинг

5 августида Бирлашма аппарати ходимлари ва масъул ташкилотчилар нодавлат сектор бўйича туман (шаҳар)ларга бириктирилиб, ҳафталик йиғилишларимизда бу борада амалга оширилаётган ишлар кўриб борилди.

— **Кўриб турибмиз, вилоятда янги иш ўринлари яра-**

эга бўлишни мақсад қилдик. Шу мақсадда халқимизнинг турмуш тарзи, қизиқишларига уйғун ҳамда даромади билан оила тебратиш мумкин бўлган соҳаларни кўз олдимизга келтирдик. Маълумки, халқимиз азал-азалдан энг сердаромад соҳа сифатида кўнчилиққа жиддий эътибор бериб келган.

олти нафар юртдошимизни иш билан таъминлаб, кўнчилиқни бошлаб юбордик. Қолган туманларда ҳам тайёргарлик ниҳояланиб қолди.

— **Аъзоликка жалб этиш касаба уюшмаси фаолияти учун бирламчи одим. Ундан кейинги қадамларнинг адолатлилиги, собитлиги маз-**

лоийҳаларни амалга ошираётимиз. Жумладан, Бирлашма кенгаши раёсати ва Савдо-саноат палатасининг вилоят бошқармаси ҳайъати қарори билан 2013 йилнинг 7 августида Бирлашма қошида ёш тадбиркорларга бепул ҳуқуқий маслаҳатлар бериш мақсадида «Услубий марказ» ташкил этилди. Утган давр мобайнида 50 нафардан ортиқ тадбиркорга ҳуқуқий ёрдам кўрсатишга эришдик.

Нодавлат тизимдаги ташкилотларнинг касаба уюшмалари билан ҳамкорлигини мустақамлаш мақсадида ҳудудларда сайёр семинарлар ўтказилмоқда. Шунингдек, Уйчи туманида касаба уюшмалари ташкилотлари тасарруфидаги бошланғич ҳамда нодавлат ташкилотларнинг ўқув маркази ташкил этилди. Бу саъй-ҳаракатларнинг барчаси сафимизни янада кенгайтиришга хизмат қилмоқда.

Мақсадимиз, аъзолар сонини кўпайтиришгина эмас, юртдошларимизнинг меҳнат, меҳнатни муҳофаза қилиш, ижтимоий-иқтисодий, маънавий, интеллектуал ҳуқуқ ва манфаатларини самарали ҳимоя қилишдан иборатдир.

Ҳаққоний баҳо аъзолар томонидан берилади

тиш борасида ҳам хайрли ташаббусларга кўл урилмоқда...

— Дарҳақиқат, янги иш ўринлари яратиш кун тартибимиздаги доимий масалалардан. Касаба уюшмалари кўлаб ташкилотлар билан ҳамкорликда бир неча ўнлаб иш ўринлари очмоқда. Бироқ биз ўзига хос йўлдан боришни, фақатгина касаба уюшмасининг ҳиссаси билан ташкил этилажак янги иш ўринларига

Кўён боқишда кўп харажат сарфламай, яхшигина фойда олиш мумкин. Қолаверса, унинг кўпайиш давриги қисқа, омақ танламайди, териси ҳам, гўшти ҳам фойдали. Айниқса, парҳез таомларга қизиқиш ортиб бораётган замонида кўён гўштига талаб катта. Шундан келиб чиққан ҳолда, туманларимизда шу иш билан шуғулланишга хоҳиши борлар билан гаплашдик. Ҳозирча олтига туманимизда

кур жамоат ташкилотининг аъзолар олдидаги, ижтимоий ҳаётдаги обрўсини белгилайди. Ушбу мавқенинг мустақамлиги эса «Сафимизга кўшилиш» деган тақлифга нисбатан «Бизда ҳам касаба уюшма ташкилоти тузилсин!» деган талабнинг устуни бўлишига туртки бўлади.

— Тўри таъкидлагиниз. Биз ҳам шу мақсадда ижтимоий ҳамкор ташкилотлар билан қатор

«NAMIMPEKS TEKSTIL»

Ёрқин келажак сари дадил қадам

Мамлакатимизда ҳўжалик субъектлари томонидан ишлаб чиқариш-ни мунтазам модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, уни юқори сифатли, рақобатбардош, экспортга йўналтирилган маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берадиган илғор замонавий усқуналар билан таъминлашга қаратилган самарали тизим яратилмоқда.

Наманганда белгиланган имтиёзлардан унумли фойдаланиб, фаолиятини ривожлантираётган корхоналар талайгина. Уларда ишловчи ходимларини касаба уюшма аъзолигига жалб этиш энг устувор вазифалардан ҳисобланади. Утган йили нодавлат сектордаги 58 та корхонада ишловчи 1868 нафар ходим сафимизга қўшилди. Жорий йилнинг дастлабки ойда эса аъзоликка қабул қилинганлар 105 нафарни ташкил этди. Утган йилнинг сентябр ойда касаба

уюшма хизматига олинган корхоналардан бири «Namimpeks tekstil» МЧЖдир. Мазкур корхона қисқа вақт ичида юқори сифатли маҳсулотлари билан бозорда ўз ўрнига эга бўла олди. Корхонада пахта толасидан калава ип, хом ашёдан тайёр газламалар, нотўқима мато, тикуччилик маҳсулотлари (ҳаммом халатлари, эркаклар ички кийимлари, ётоқ жилдлари) тайёрланмоқда.

Тайёрлов, йиғирув, тикуччилик ҳеҳида 90 нафар ходим меҳнат қилмоқ-

да. Уларнинг аксарияти яқиндагина коллежни тамомлаган ёшлардир. Касаба уюшма кўмитаси раиси Раҳимжон Кўчқоров саъй-ҳаракати билан корхонада жамоа шартномаси тузилишига эришилди. Унга кўра, ходимлар маҳсул иш кийими, икки маҳал иссиқ омақ билан таъминланмоқда. Иш ҳақи ўз вақтида берилаётди. Дунё бозорига кириб бораётган корхона ходимларининг ҳар томонлама ҳимояси эса ишончли кўлларда.

Гулҳеҳра КАЗАКБАЕВА,
Истеъмоличлар ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари касаба уюшмаси Наманган шаҳар кенгаши раиси

Аждодларимиз ҳар бир ўғил-қизнинг хунари бўлишига алоҳида эътибор қаратишган. Ҳазрат Навоий таъбирича, «илму хунар билан вуҷудни порлаган инсоннинг қийматга қадар номи қолади». Дарвоқе, хунари бировга ўргатиш кишидан машаққатларга чидам, яхшиликни бошқаларга илина олишдек бағри-кенгликни талаб этади. Наманганлик асл хунармандларда бу фазилат ҳамиша ярқ этиб кўзга ташланган.

Харидор дуоси мустажо

Вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси хунар соҳибларининг шу ҳимматидан унумли фойдаланди. Аҳоли бандлигини таъминлаш, оилавий тадбиркорликни, касаначилиқни кўлаб-қувватлаш, касб-хунар коллежи битирувчилари ўртасида Устоз-шоғирликни кенг омалаштириш мақсадида утган йил аввалида ҳар бир туманда кўргазмали семинар ўтказилди.

— Мақсадимиз, битирувчиларнинг бандлигини таъминлаш, тадбиркорларга эса давлат рўйхатидан ўтиш, фаолиятни кенгайтириш борасидаги иқтисодий, юридик масалаларда кўмак беришдан иборат эди, — дейди Истеъмоличлар ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари касаба уюшмаси Чуст туман кенгаши раиси Манзур Ҳақимова. — «Сероб» МФЙда истиқомат қилувчи оилавий тадбиркор Расулжон Эргашев шу имкониятлардан унумли фойдаланди. Тармоқ касаба уюшмасига аъзоликка қамраб олинган хунарманд ўғиллари Раҳматжон, Аҳмаджон, Нуриддин билан биргаликда маҳаллий бозорга сифатли мебеллар чиқармоқда. Шунингдек, 10 нафар коллеж битирувчисига хунар сирларини ўргатаётди. Хозирда хунарманд томонидан турли ўлчам ва дизайнда ишлаб чиқарилаётган ётоқхона мебеллари тўпلامي нарҳининг қулайлиги ва сифатининг юқорилиги билан харидорларини топиб улгурди.

— Уз устимизда ишлаб, кўпчиликнинг талаби ва дидига мувофиқ маҳсулот яратишга ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди Р.Эргашев. — Шу мақсадда ўтган йили Хитойдан маҳсул усқуналар харид қилдик. Элга манзур мебеллар ишлаб чиқариш устида тимисиз изланаёلمиз. Чўнки хунарманд харидорнинг дуосини олгандагина, топгани ҳалол бўлади.

Ўтган йил ҳудудимиздаги барча тармоқ касаба уюшмалари учун омадди келди, десам янглишмаган бўлман. Туманимиз миқёсида 128 та нодавлат ташкилот касаба уюшма хизматига олинди.

Етакчиларга — назарий билимлар

шароит етарли. Марказнинг ўқув хонасини касаба уюшма етакчисининг устувор вазифалари акс этган паннолар билан безатдик. Жумладан, меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасида ва з и ф а л а р , юқорироқ ижтимоий ҳимояга муҳтож хондигина иш бошлаётган етакчилар билими ҳамда таърибасини ошириш учун барча

номаси бажарилишини назорат қилиш тартиби, бандликни таъминлаш соҳасида вазифалар, меҳнат ҳақи шакллари ва тизимлари каби билан маълумот бериш билан бирга, касаба уюшма хонасини жиҳозлашнинг намунавий тартибини ҳам белгилайди. Бу ерда ўқитилаётган янги касабакўм раислари ўз фаолиятини янада бойитишига ишонамиз.

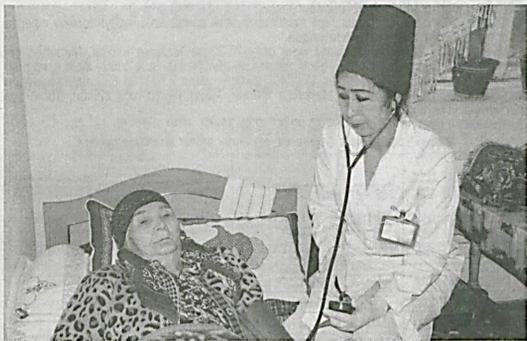
Мирзамаҳмуд ТУХТАБОЕВ,
Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси Уйчи туман кенгаши раиси

УзқуФКнинг 2013 йил 4 сентябрдаги «Нодавлат сектори корхона, ташкилотларини касаба уюшмаларига жалб этиш соҳасидаги ишларни янада кучайтириш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида касаба уюшмалари ташкилотлари тасарруфидаги бошланғич ҳамда нодавлат ташкилотларнинг ўқув марказини ташкил этидик. Мазкур марказда тумандаги барча тармоқ касаба уюшма ташкилотлари тасарруфида олинаётган нодавлат ташкилотларнинг касаба уюшма етакчиларига назарий билим

Ва нодавлат сектор

аҳли манфаатига хизмат қилмоқда

Хар қандай касалликка қарши курашиб, беморлар умрига умр қўшувчи, кўнгли каби оппоқ халат соҳиблари ҳам вақти-вақти билан маънавий кўмакка, касабга уюшмаси далдасига эҳтиёж сезишади. Туманимиз микёсидаги хусусий шифохона, дорихоналар тармоғидан иборат 12 та нодавлат ташкилотда ишловчи 93 нафар ходимнинг аъзоликка жалб этилишидан кўзланган мақсад ҳам шу бўлса керак, аслида.

Танимиз соғ, жонимиз омон бўлсин!

Шифохонамиз Поп туманида фаолият бошлаган илк хусусий даволаш масканларидан ҳисобланади. 1999 йилдан бери врачларимизнинг билими, тажрибаси, ҳамшираларимизнинг ширинсўзлиги, чаққонлиги сабаби, аксарият миҳозларимиз қадрдонлашиб кетишган, яъни биздан шифо топган киши бошқа муассаса эшигини қўқмайди — тўғри ўзимизга келишади. Туманимизда ўз билими ва шифокорлик иқтидори билан тан олинган Фазилат Ганиева, Олимжон Комилов каби малакали врачлар фахримиз ҳисобланади. Дарвоқе, беморларга аниқ ташхис қўйишда УТТ, ЭКГ, ЭЭГ каби замонавий апаратлардан ёрдамга таянамиз.

12 кишидан иборат жамоа 5 йилдирки, касабга уюшма ташкилотига аъзо. Мазкур ташкилотнинг барча афзалликларидан унумли фойдаланмоқдамиз. Тарихий шахарларга саёхатлар уюштирилмоқда, фарзандларимиз ёни сўлим оромгоҳларда ўтказишаётир. Кези келганда, касабга уюшмасининг афзалликларини мен каби қатор бошланғич ташкилот етакчиларига эринмай ўргатиб келаётган тармоқ касабга уюшмаси туман кенгаши раиси Фулмон Олимовга миннатдорлигимизни билдириб ўтсам.

20 ўрикли шифохонамиз ҳамisha гавжум. Айни кунларда бизда шифо топаётган миҳозларимиздан 79 ёшли Фарқинисо она Кўйсинава дуога қўл очиб шундай дейди: — Шу шифохона ташкил топгандан бери қон босимим туфайли даволанаман. Кўтариб олиб келишади, аммо уч-тўрт кунлик даволанишдан сўнг анча тетиклашиб қоламан. Илоҳим, биз каби беморлар учун ташвиш чекаётганлар дарду ташвиш нималигини билишмасин. Уларнинг аҳиллигига ҳамisha ҳавас қиламан. Урталаридаги ана шу оқибат кўтарилмасин. Зеро, барака ҳам, омад ҳам ўзаро тотувликда, ҳамжихатликда.

Фариштали онахонимизнинг дуолари нафақат шифохонамиз аҳлига, балки бутун юртимизга қут-барака келтирсин.

Нигора **ДАДАМИРЗАЕВА**, «Fazilat medikal» хусусий шифохонаси касабга уюшма кўмитаси раиси

Уйчи шахарчасидаги «Санам-Уйчи» масъулияти чекланган жамиятининг махсулотлари нафақат юртимизда, балки хоризда ҳам машхур. Бу ерда момомерос хунарларимизни давом эттириш иштиёқидаги 25 нафар хотин-қиз танланган. Уларга тадбиркор хунароманд Рисликхон Жўраева бошчилик қилади.

Ипаклари тилло кашталар

Бу ерда миллий каштачилик асосида сўзана, палак, ёстиқ жилдлари, сумка ва кармонлар, турли ғилофлар, шунингдек, миллий безакли замонавий кийимлар тайёрланади. Ишловчиларнинг аксарияти коллежни тамомлаган ёшлар.

— Миллий каштачилигимизга қизиққан хотин-қизларга хунар сирларини ўргатиб ҳам борамиз, — дейди тадбиркор.

— Хозирда шогирдларим юздан ошди. Махсулотларимиз асосан пойтахтнинг хоризликлар гавжум нуқталарида, тарихий шахарларимизда сотилади. Насиб қилса, баҳорнинг илк ойида касабга уюшмаси ҳамда вилоят ҳокимлиги кўма-

ги билан Наманган шахрида ҳам махсус хунаромандчилик марказида махсулотларимиз савдоси йўлга қўйилади. МЧЖ фаолиятининг тараққиётида БМТнинг Ўзбекистонга инвестициялар жалб қилиш лойиҳаси алоҳида

ўрин тутди. Мазкур лойиҳа доирасида «Санам-Уйчи» МЧЖ 16,5 минг АҚШ долларига тенг грантни қўлга киритди. 2012-2013 йилларга мўлжалланган лойиҳа муваффақиятли якунланиб, 11 та замонавий тикув машинаси сотиб олинди.

Агроекономика мажмуи ходимлари касабга уюшмаси туман кенгашига аъзо мазкур ташкилот жамоат ташкилотининг барча тадбирларида фаоллики қўлдан бермайди. Мақсади муштараклар тезда тил топишда, — дейди Рисликхон опа. — Бизнинг ҳам, касабга уюшма ташкилотларининг ҳам ниятимиз улуғ, мақсадимиз эзгу. Шунинг учун ҳамisha елкадошимиз.

Вилоятда қуёнчиликни оммалаштириш ташаббуси олға сурилиши билан кўпчилик касабга уюшмалари эшигини қоқди. Туманимизнинг Короскон қишлоғида истиқомат қилаётган Дониёр Насриддинов улардан бири.

Ҳиммат унинг жавоби ҳам бор

Кузнинг охириги ойларида ҳамкорликка келишиб, иш бошладик. Вилоят касабга уюшма ташкилотлари бирлашмаси маблағи ҳисобидан Дониёр акага 25 та қуён олиб берилди. Шу билан бирга, унга меҳнат дафтарчаси очилди. Бугунги кунга келиб, қуёнлар 70 тадан ошиб қолди.

Дониёр акани атрофдагилар жуда тиришқоқ инсон сифатида билишади. Мўъжазгина ховлисда 1 та от, 2 та сигир, 6 та қурка, товуқ, қаклик, бедана, каптар ҳам боқади. Шунингдек, 2 сотих майдонда иссиқхона ташкил этган. Тўрт йилдирки, бу ерда лимон, банан өтиштирилади.

Бундан топилаётган даромад 7 кишилик оиланинг рўзгорини тўқин қилмоқда.

— Хар қандай ноқобилликнинг онаси бекорчиликдир, — дейди Дониёр

ака. — Бу ўғитни болалигимдан оқотанам қўлоғимга қўйишган. Худого шукр, хозир улар ҳаёт, эрта-ю кеч дуодалар. Мен ҳам болаларимга шу тарбияни сингирмоқдаман. Икки қизим, бир ўғлим бор. Одам бўлишини дейман, кўча чангитиб юришларини хохламайман. Дарсларини қилишади, уйдаги ҳайвон, паррандаларни парваришлашда кўмаклашишади. Энг муҳими, улар болалигиданоқ меҳнатнинг таги роҳатлигини англашди. Бунда касабга уюшмаларининг ҳам ҳиссаси бор.

— Бугунги замонадан, раҳбарлардан хар қанча миннатдор бўлсак, уларнинг ҳақиға дуо қилсак оз, — дейди Дониёр аканинг падалири бахриддин ота Насриддинов. — 82 га кирдим, умрим далада сувчилик қилиш билан ўтди. Кези келганда, бир ҳақиқатни айтишим керак. Уша пайларда ҳеч ким оилангни тўқин қилишни, болаларининг эртасини мустаҳкамлашни ўйла, деган эмас. Узимизнинг ҳам ҳалимизга келмабди. Бугунги кунни қаранг, ўзлари ёрдам бериб қуён олиб беришди, меҳнат дафтарчаси ҳам очилди. Яна кунда-кунора «Бизга нима хизмат?» деб келиб туришади. Бу хизматлар жавоби, албатта, Яратгандан қайтгусидир.

Шокир **ЖАББОРОВ**, Агроекономика мажмуи ходимлари касабга уюшмаси Чортоқ туман кенгаши раиси

Кўшсаҳифани «Ishonch» мухбирлари Дилдора **РАХМОНОВА**, Икром **ҲАСАНОВ** (суратлар) тайёрлади

Матбуот анжумани

Пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик темир йўл компаниясининг 2013 йилги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунлари ҳамда 2014 йилги режаларига бағишлаб матбуот анжумани ўтказилди. Унда компания мутасадди раҳбарлари, тегишли корхона-ташкilotлар, бошқарма бошлиқлари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

«Ўзбекистон темир йўллари»

муваффақият — изланиш мақсули

Таъкидланганидек, ўтган йили компаниянинг иқтисодий барқарорлигини таъминловчи барча кўрсаткичлар ортиги билан ба-жарилиши ва сифат кўрсаткичларини яхшилашга эришилди.

Маълумотларга кўра, Вази́рлар Маҳкамасининг «2011-2015 йилларда инфратузилмани, транспорт ва коммуникация қурилишини ривожлантиришни жадалаштириш тўғрисида»ги қароридан белгиланган вазифалар босқичма-босқич амалга ошириб келинмоқда. Жумладан, унда белгиланган 18 та лойиҳа доирасида Қуёв-механика заводидида юк вагонларини таъмирлаш базасини ривожлантириш, вагон қурилишини ташкил этиш ва қуёв ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш лойиҳаси муваффақиятли якунланди.

Ўтган йили темир йўл бекатларидан маҳаллий қатновда 63,7 млн. тонна юк ташилган бўлиб, бу 2012 йилга нисбатан 103,5 фоизни ташкил этди. Бундан ташқари, 8,3 млн. тонна транзит юклари, республикага 11,1 млн. тонна импорт юклари ташилди, 7,4 млн. тонна экспорт юклари жўнатилди. Шунингдек, йил давомида 18,5 млн. йўловчи ўз манзилига етказиб қўйилди. Компаниянинг sanoat корхоналарида таққослама нархларда 88,7 млрд. сўмлик sanoat махсулотлари ишлаб чиқарилди.

2011-2013 йилларда sanoat кооперациялари асосида тайёр махсулот, бутловчи қисмлар ва материалларни маҳаллийлаштириш дастурида умумий қиймати 121,9 млрд. сўмни ташкил этувчи 20 лойиҳа амалга оширилиши кўзда тутилган эди. Йил якунида умумий қиймати 123,8 млрд. сўмлик махсулот ишлаб чиқарилди.

Бугина эмас. Пойтахтимизда ўтказилган Халқаро sanoat ярмаркаси ва кооперацион биржаси доирасида компания бўйича умумий қиймати 160,3 млрд. сўмлик 42 та шартнома имзоланди. Айни дамда ушбу шартнома ижроси таъминланаёпти. Мўҳими, энг долзарб масалалардан ҳисобланган иш ўринларини ташкил этиш ва мамлакат аҳолиси бандлигини таъминлаш мақсадида компания томонидан ҳисобот даврида 1130 та янги иш ўрни ташкил қилинди.

Анжуманда компаниянинг жорий йилдаги вазифалари ҳақида атрафлича тўхталиб ўтилди. Хусусан, юк жўнатиш ҳажмини 106 фоизга, юк айланмаси кўрсаткичини 105 фоизга етказиш кўзда тутилган. Қолаверса, 19 млн. йўловчини ўз манзилига ва йўловчи айланмасини 107 фоизга етказиш, экспорт ҳажминини эса 105 фоизга бажариш режалаштирилган. Яна бир жиҳати, компания sanoat корхоналарида 8,9 фоизга кўп махсулот ишлаб чиқариш ҳамда 611 та янги иш ўрни яратиш каби мақсадлар амалга оширилади.

Раъно **МАҲКАМОВА**, «Ishonch» мухбири

Такдимот

Ўзбекистон Алоқа тарихи музейида Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат кўмитаси ҳамда «UZINFOCOM» компютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш ва жорий этиш маркази билан ҳамкорликда Марказнинг янги расмий веб-сайти тақдими ўтказилди.

Янги расмий веб-сайт

2014 йилнинг январ ойидан Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг янги дизайндаги, замонавий талабларга жавоб берадиган веб-сайти ишга туширилди.

Мазкур сайт «UZINFOCOM» компютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш ва жорий этиш маркази томонидан ЕХТ-нинг Ўзбекистондаги лойиҳалар координатори молиявий кўмаги асосида ишлаб чиқилган бўлиб, Ўзбекистоннинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги давлат сийсати, инсон ҳуқуқлари оид дунё янгиликлари, мамлакатимизда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислохотлари ҳақида кенг жамоатчиликни хабардор қилиш, тарғиб-ташвиқот ишларини олиб боришда асосий восита вазифасини ўтайди.

Сайт бир қатор ўзига хос қўлайликларга эга. Масалан, фойдаланувчилар сайтга осон кириши, контентларнинг уч тилда — ўзбек, инглиз ва рус тилларида жойлаштирилиши шулар жумласидандир. Сайтдан Миллий марказ муассислигида чоп этиладиган журналлар ва уларнинг мундарижалари ҳақида маълумот олиш имконияти мавжуд. Шунингдек, масофадан туриб Ахборот-ресурс марказида мавжуд нашрлар ва адабиётлар каталоги билан танишиш мумкин.

«UZINFOCOM» компютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш ва жорий этиш маркази директорининг биринчи ўринбосари Ф.Сайдалиев Ягона интерактив давлат хизматлари ҳақида атрафлича маълумот бериб ўтди.

Буларнинг барчаси фуқароларнинг турли ҳужжатларни расмийлаштириш ва олиш учун идораларга бориши ҳамда навбатда туриб қолишни камайтиради. Натигада, айрим ҳужжатларга эҳтиёж қолмайди, давлат органлари ва фуқаролар ўртасидаги ўзаро электрон муносабатларни ривожлантиришга хизмат қилади.

Анжуманда веб-сайтнинг янги дизайни, ундаги янгиликлар ва кенг имкониятлар слайдлар орқали ҳамда онлайн тарзда намойиш этилди. Марказ сайтининг тақомиллаштириш ишлари давом этаётганига қарамай, веб-сайтнинг рейтингини изчил ўсиб бормоқда.

Жамшид **ЭРҒАШЕВ**, «Ishonch» мухбири

Ўтганларнинг охираати обод бўлсин

Республика халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар илмий-методик маркази жамоаси Халқ ижодиёти бўлими бошлиғи Мухаммадjon Қозоқбоевга ораси Дилбархон ая **АҚБАРОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Билиб кўйган яхши

Бола ҳуқуқлари қонун ҳимоясида

Вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва бошқа қонун ҳужжатлари, жумладан, «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Оила Кодекси, халқаро миқёсда эса «Бола ҳуқуқлари тўғрисида Конвенция» орқали кафолатланади.

«Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 8-моддасида яшаш ҳуқуқи ҳар бир боланинг узвий ҳуқуқи эканлиги, бола ҳаётига суяқасд қилиш энг оғир жиноят ҳисобланиши таъкидланган.

Етим бола билан ота-она қарамоғидан маҳрум боланинг қандай фарқи бор? Бола турли сабабларга кўра ота-она қарамоғидан маҳрум бўлиши мумкин.

Ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш Ўзбекистон Республикаси Оила Кодексининг 79-моддасида кўйилган ҳолларда ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиниши белгиланган:

Ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш суд тартибиде амалга оширилади. Ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинган ота-она таъминот олиш, шунингдек, болали фуқаролар учун қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар ва нафақалар олиш ҳуқуқларидан маҳрум бўлади.

Бола саломатлиги кафолати Боланинг соғломлигини таъминлаш чоралари у туғилмасдан аввал кўрилади. Бу учун давлат томонидан бўлажақ она соғлигини сақлаш шароитлари яратилади.

Бола жиноят содир этса... 18 ёшдан кичик бўлган шахслар томонидан содир этилган жиноятлар учун Ўзбекистон Жиноят Кодексидеги энг оғир жазо — умрбод қамок жазоси белгиланмайдиган.

Болага неча ёшдан ишлашга рухсат этилади? 16 ёшдан ишга қабул қилинади. Бунда ҳар бир боланинг соғлиги ва касбий тайёргарлиги ҳисобга олинади.

Болага қўйилган исми ёки фамилияни маълум вақт ўтгач, ўзгартириш мумкинми? Ҳа, 16 ёшга тўлгунча ўзгартириш мумкин. Бунинг учун ота-она биргаликда фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш органига ариза билан мурожаат қилишлари талаб этилади.

Кимлар ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар қаторига киради? Фарзандликка олувчилар, васийлар ва ҳормийлар. Улар қонунда белгиланган тартибда болага нисбатан ота-оналик ҳуқуқини амалга оширадидилар ва ота-оналик мажбуриятларини бажарадилар.

Вояга етмаган шахсга қонуний мерос қолдириш ёки мулкни ҳада қилиш мумкинми? Ҳа, бола қонунда белгиланган тартибда хусусий мулкка эгаллик қилиши мумкин. Унга мерос ёки ҳада қилинган буюмлар боланинг эгаллик қиладиган хусусий мулкларига кирди.

Қандай болалар ижтимоий ҳимояга муҳтож ҳисобланади? Ногирон, етим, жисмоний ва руҳий ривожланишида нуқсонли, ота-она қарамоғидан маҳрум, ихтисослаштирилган болалар муассасаларида тарбияланаётган, муайян яшаш жойига эга бўлмаган, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари, шунингдек, жинсий жавобгарликка тортилган ва жазони ижро этиш муассасаларида турган болалар, зўравонлик ва эксплуатация, қуролли можаролар ва табиий офатлар натижасида жабрланган болалар ижтимоий ҳимояга муҳтож ҳисобланади.

МАЪЛУМОТ УЧУН:

Ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган 14 ёшгача бўлган болаларга васийлик, 14 ёшдан 18 ёшгача бўлган болаларга ҳомийлик кўрсатилади. Ҳар бир бола билим олиш ҳуқуқига эга. Давлат боланинг мажбурий ва бепул умумий ўрта таълим, шунингдек, ўрта махсус касб-ҳуна таълими олишини кафолатлайди.

Вояга етмаган болалар турмуш курганида ота-оналарининг бола олдидаги ҳуқуқ ва мажбуриятлари тугайди. Узро никоҳда бўлмаган вояга етмаган ота-онанинг бола туғилганда улар ўз боласи билан бирга яшаш, унинг тарбиясида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўладилар. Лекин 16 ёшга тўлганларидан кейингина ота-оналик ҳуқуқларини мустақил равишда амалга оширишга ҳақиқ ҳисобланадилар.

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi. Bosh muharrir o'rinbosari Zayniddin Rixsiyev. Tahrir hay'ati: Muhammad Ali Ahmedov, Baxtiyor Mahmudaliyev, Oksana Belausova, Sog'indiq Niyetullayev, Eson Rajabov, Jahongir Sharofboyev (Mas'ul kotib).

Bo'limlar: Kasaba uyushmalari hayoti — 256-87-63, Huquq va xalqaro hayot — 256-64-69, Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport — 256-82-79, Xatlar va muxbirlar bilan ishlash — 256-85-43, Reklama va e'lonlar — 256-87-73. Viloyatdagi muxbirlar: Andijon +998 91 141-27-70; Buxoro +99893 653 50 81; Sirdaryo +998 90 999 58 30; Jizzax +998 94 418-67-49; Navoiy +998 94 226-28-84; Namangan +998 90 260-50-77; Samarqand +998 93 352-50-87; Qashqadaryo +998 91 467-30-01; Surxondaryo +998 95 502-68-99; Farg'ona +998 90 583-49-79; Qoraqalpog'iston Respublikasi +998 91 268-92-32; Xorazm +998 90 719-48-00.

ХУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР! Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2014 йил 10 мартда ўтказилган тўғридан-тўғри музокараларни олиб бориш йўли (оммавий оферта) билан сотиладиган давлат активларини сотиб олишга таклиф этади.

Table with 6 columns: №, Objekt nomi, Sotib olinadigan buyumning tavsifi, Savolot berilgan sana (Yil, Oy, Kuni), Savolot berilgan miqdori (Yil, Oy, Kuni), Savolot berilgan narxi (Yil, Oy, Kuni), Savolot berilgan shartlari.

Хизматлар лицензияланган.

«REALTOR-CONSULTING GROUP» MCHJ Buxoro filiali очик танлов савдоларига таклиф этади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 25 майдаги 147-сонли қарори, Бухоро шаҳар ҳокимининг 2014 йил 15 январдаги 36-сонли қарори ҳамда Бухоро шаҳар ҳокими биринчи ўринбосарининг 2014 йил 23 январдаги 02/194-сонли хатига асосан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юрдиқ ва жисмоний шахсларга қўйилган эриш участкаларидан доимий фойдаланиш ҳуқуқи танловга қўйилмоқда.

Manziliimiz: 100165, Toshkent shahri, Buxoro ko'chasi, 24-uy. Navbatchi muharrir: A.Toshev, N.Mahamov, S.Shodiyeva. Gazeta ishoni ching kompyuter markazida teriladi va sahifalandi. Sahifalovchi: H.Abdullayev. «Sharq» nashriyot-matbaa aksiyodorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi. Korxonaning manzili: «Buyuk Turon» ko'chasi, 41-uy. E-mail: ishoni2012@gmail.com